

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Кж I 207/05
25.05.2006. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Слободана Рашића, председника већа, др Глигорија Спасојевића, мр Сретка Јанковића, Предрага Глигоријевића и Драгомира Милојевића, чланова већа, са саветником Александром Симић, записничарем, у кривичном предмету против оптужене АА, због кривичног дела проневере из члана 251. став 3. у вези става 1. КЗ РС и кривичног дела фалсификовања службене исправе из члана 248. став 3. у вези става 2. и 1. КЗ РС, одлучујући о жалби браниоца оптужене, изјављеној против пресуде Окружног суда у Смедереву К.бр.20/03 од 30.11.2004.године, након одржане јавне седнице већа, у смислу одредбе члана 375. ЗКП-а, донео је дана 25.05.2006. године

П Р Е С У Д У

УВАЖАВАЊЕМ жалбе браниоца оптужене АА и по службеној дужности, ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Окружног суда у Смедереву К.бр.20/03 од 30.11.2004. године у погледу правне оцене дела и одлуке о казни, тако што Врховни суд кривичноправне радње оптужене АА, описане под тачком 1. изреке побијане пресуде квалификује као кривично дело проневере из члана 364. став 2. у вези става 1. КЗ-а, за које јој применом одредби члана 56. и 57. КЗ-а, утврђује казну затвора у трајању од 10-десет месеци, а кривичноправне радње оптужене описане под тачком 2. изреке првостепене пресуде квалификује као кривично дело фалсификовања службене исправе из члана 357. став 3. у вези става 2. и 1. КЗ-а, за које јој утврђује казну затвора у трајању од 3-три месеца, па је ОСУЂУЈЕ на јединствену казну затвора у трајању од 1-једне године, у коју казну јој се има урачунати време проведено у притвору од 10.12.2002. до 27.12.2002. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Окружног суда у Смедереву, К.бр.20/03 од 30.11.2004. године, оптужена АА, оглашена је кривом због извршења кривичног дела проневере из члана 251. став 3. у вези става 1. КЗ РС и кривичног дела фалсификовања службене исправе из члана 248. став 3. у вези става 2. и 1. КЗ РС, па их суд применом наведених законских прописа и одредби чланова 3, 5, 33, 38, 41, 42. и 43. ОКЗ-а, претходно утврдио појединачне казне и то за кривично дело из члана 251. став 3. у вези става 1. КЗ РС, казну затвора у трајању од једне године и четири месеца и за кривично дело из члана 248. став 3. у вези става 2. и 1. КЗ РС казну затвора у трајању од четири месеца, па ју је применом одредби члана 48. и 50. ОКЗ-а, осудио на јединствену казну затвора у трајању од једне године и шест месеци, у коју јој се има урачунати време проведено у притвору од 10.12.2002. до 27.12.2002. године. Оптужена је обавезана да оштећеном "ББ" исплати износ од 852.309,72 динара, на име накнаде штете у року од 15 дана по правноснажности пресуде под претњом извршења, а оштећена "ББ" је за вишак одштетног захтева до 1.000.138,72 динара је упућена на парницу. Оптужена је обавезана да плати суду на име трошкова кривичног поступка 10.000,00 динара и на име паушала износ од 3.000,00 динара у року од 15 дана од правноснажности пресуде, под претњом извршења.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио бранилац оптужене адвокат АБ, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да Врховни суд укине побијану пресуду или да исту преиначи у погледу одлуке о кривичној санкцији и оптужену блаже казни. Бранилац је тражио да са оптуженом буде обавештен о седници већа.

Републички јавни тужилац је дописом Ктж.бр.334/05 од 28.02.2005. године предложио да Врховни суд одбије као неосновану жалбу браниоца оптужене и првостепену пресуду потврди.

Врховни суд је одржао седницу већа у присуству оптужене АА и њеног браниоца адвоката АБ, а у одсуству уредно обавештеног Републичког јавног тужиоца, па пошто је у свему поступљено у смислу члана 375. ЗКП-а, Врховни суд је размотрио списе предмета, заједно са побијаном пресудом коју је по службеној дужности испитао у смислу члана 380. ЗКП-а и жалбом, па је по оцени жалбених навода и предлога, нашао:

Побијаном пресудом, као и поступком који је претходио доношењу исте нису учињене битне повреде одредаба кривичног поступка, нити је њоме повређен кривични закон на штету оптужене, а на које повреде Врховни суд као другостепени поводом жалбе у смислу члана 380. ЗКП-а пази по службеној дужности.

Врховни суд налази да се неосновано жалбом браниоца оптужене побија првостепена пресуда због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП-а, наводима да првостепени суд није разјаснио одлучне чињенице, као и да је пресуда неразумљива у делу одлуке о кривичној санкцији.

Ово стога што је изрека првостепене пресуде јасна и разумљива и садржи јасне и непротивуречне разлоге о свим одлучним чињеницама из којих се поуздано закључује како је оптужена извршила предметна кривична дела и које су све радње предузете ради извршења истих. Такође из наведених разлога се види који докази потврђују одлучне чињенице извршења кривичних дела и како је првостепени суд ценио изведене доказе, у погледу свих важних чињеница и околности у предметној кривичноправној ствари. Поред тога, првостепени суд је правилно нашао да олакшавајуће околности на страни оптужене, ближе наведене у образложењу наведене пресуде оправдавају примену одредби о ублажавању казне – чл.42. и 43. ОКЗ-а, а тиме што о томе није дао разлоге у образложењу није учинио битну повреду одредаба кривичног поступка, која би довела до укидања пресуде, како се то неосновано истиче у жалби.

Побијајући првостепену пресуду због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, жалбом браниоца оптужене се оспоравају чињенична и правна утврђења првостепеног суда, понављају наводи одбране оптужене и истиче да се првостепени суд задовољава налазом и мишљењем вештака дипл. економисте ВВ, исказима сведока ГГ и ДД, предпостављених лица оптужене, околности да је долазило до рекламације потрошача на поменутим извршеним уплатама, али да првостепени суд није извршио довољну проверу исказа саслушаних сведока, нити је у довољној мери проверавао наводе одбране оптужене.

Изнете жалбене наводе Врховни суд оцењује као неосноване.

Ово стога што је првостепени суд на основу изведених и правилно оцењених свих доказа, ближе означених у образложењу побијане пресуде и изнете одбране оптужене, на несумњив начин утврдио да је оптужена у време, месту и на начин ближе описани у изреци првостепене пресуде извршила кривична дела која су јој стављена на терет.

Наиме, чињенично стање у погледу оба кривична дела првостепени суд је правилно и у потпуности утврдио пре свега на основу одбране оптужене АА која је у потпуности признала извршење кривичних дела и своју кривичну одговорност, на основу изјава сведока ЋЋ – директора дела предузећа, ЕЕ оператора за уношење података, ЖЖ – шефа Економско – финансијске службе, ГГ – шефа Финансијске оперативе, ЗЗ – шефа продаје, ИИ – главног благајника, ЈЈ – радника Правне службе овлашеног предузећа, јј1, јј2 и јј3 – благајника, као и увидом у документацију и на основу налаза и мишљења вештака финансијске струке ВВ и његовог исказа датог на главном претресу и осталих писмених доказа у списима предмета. При томе је правилно закључио првостепени суд да је признање оптужене у делу који се односи на радње извршења кривичних дела веродостојно, детаљно и уверљиво, имајући у виду да је оптужена у својој одбрани остала доследна до краја главног претреса и у битном је сагласна са изјавама њених колегиница, као и надлежних руководилаца. Међутим, када су у питању разлози узимања новца, као и лица којима је оптужена узети новац позајмљивала и износ таквих позајмица, правилно првостепени суд није прихватио одбрану оптужене, јер је нелогично да оптужена наводи да је новац давала многим, негде око 80-оро људи, али их при том није именовала, нити је означила износе које је позајмљивала, као ни рокове враћања, а знала је да ће уколико јој наведене особе не врате новац сама сносити износе мањка. Поред

тога и износи које оптужена наводи као вредности позајмице су знатно нижи у односу на утврђени мањак, јер су саслушани сведоци ЗЗ и ЈЈ4 које је оптужена сама навела, потврдили да су од оптужене узимале позајмице, али у знатно мањим износима од оних које је оптужена истакла, као и да су сва дуговања према њој измириле, при чему је само оптужена изјавила да је за своју потребу узела око 56.000,00 динара. Осим тога, првостепени суд је у образложењу своје пресуде дао јасне и уверљиве разлоге зашто није прихватио ни део одбране оптужене да део износа не припада њој него неком другом благајнику, а да је њој пренесен злоупотребом печата или заменом признаница и да је претрпела крађу новца, обзиром да није пружила никакав доказ за своје тврдње, имајући у виду и чињеницу да је као благајник дужила печат и била обавезна да се о њему стара и за њега одговарала. Поред тога, како је оптужена предала шефу Финансијске оперативе ГГ 818 признаница, то правилно закључује првостепени суд да наведене признанице не би могле бити код оптужене да је до злоупотребе или замене печата дошло.

Следствено томе, супротни жалбени наводи браниоца оптужене оцењују се као неосновани и истима се у суштини понављају наводи одбране оптужене а које је првостепени суд ценио како је то напред наведено, дајући јасне и уверљиве разлоге у образложењу своје пресуде, које у свему као правилне прихвата и овај суд као другостепени.

Према томе, Врховни суд налази да је првостепени суд правилно и у потпуности утврдио све одлучне чињенице, како оне које чине објективна обележја кривичних дела у питању, тако и чињенице и околности које се тичу субјективног односа оптужене према учињеним делима.

На тако правилно и потпуно утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно применио кривични закон када је нашао да су се у кривичноправним радњама оптужене стекла сва законска обележја кривичног дела проневере из члана 251. став 3. у вези става 1. КЗ РС и кривичног дела фалсификовања службене исправе из члана 248. став 3. у вези става 2. и 1. КЗ РС, за која ју је и огласио кривим, па се неосновано жалбом побија првостепена пресуда и због повреде кривичног закона. Наиме, не могу се прихватити наводи из жалбе да је оптужена извршила кривично дело послуге, а не проневере јер је према жалбеним наводима новац који је узимала из благајне позајмљивала како за себе, тако и за друге раднике оштећеног предузећа, који дуг нису вратили. Ово стога, што је првостепени суд правилно радње оптужене описане у изреци побијане пресуде квалификовао као кривично дело проневере из члана 251. став 3. у вези става 1. КЗ РС, а имајући у виду радње извршења – присвајање новца, као и намеру оптужене која није била усмерена на враћање новца, а што је првостепени суд на несумњив начин утврдио, како је то напред наведено.

Међутим, будући да је 01.01.2006. године ступио на снагу Кривични законик („Сл. гласник РС“, бр.85/05 од 06.10.2005. године), то је Врховни суд поводом жалбе, а по службеној дужности, испитујући временско важење кривичног законодавства, нашао да се у смислу члана 5. став 2. КЗ у односу на кривичноправне радње оптужене описане под тачком 1. изреке првостепене пресуде има применити правна квалификација кривичног дела проневере из члана 364. став 2. у вези става 1. КЗ-а, а у односу на кривично правне радње оптужене описане под тачком 2. изреке побијане пресуде правна квалификација кривичног дела фалсификовања службене исправе из члана 357. став 3. у вези става 2. и 1. КЗ-а, а обзиром да је наведеним законским одредбама прописана блажа казна. Стога је Врховни суд одлучујући поводом жалбе браниоца оптужене, а по службеној дужности из напред наведених разлога преиначио првостепену пресуду у погледу правне оцене дела како је то напред наведено.

Испитујући првостепену пресуду у делу одлуке о казни Врховни суд налази да је жалба браниоца оптужене у овом делу основана.

По налажењу Врховног суда основано се жалбом браниоца оптужене указује да је првостепени суд оптуженој изрекао казну затвора у дужем временском трајању од потребног да би се њоме постигла сврха кажњавања. Наиме, првостепени суд је правилно од олакшавајућих околности од стране оптужене ценио признање оптужене које је дала приликом закључења главног претреса, да је породична жена и мајка троје деце, од којих је само једно млађи пунолетник, да је неосуђивана, да је делимично отклонила штетне последице извршеног кривичног дела проневере пошто је један део проневереног новца у износу од 217.000,00 динара платила тј. уплатила на рачун оштећеног предузећа, као и чињеницу да је у пословању оштећеног предузећа било пуно пропуста и произвољности са мањком адекватне контроле, што је охрабривало оптужену да изврши ова кривична дела. Међутим, Врховни суд налази да првостепени суд није дао адекватан значај напред наведеним и правилно утврђеним олакшавајућим околностима на страни оптужене, које и по налажењу овога суда, а одсуству отежавајућих околности имају карактер нарочито олакшавајућих околности и оправдавају примену института ублажавања казне – члан 56. и 57. КЗ-а. Стога је Врховни суд, а имајући у виду и друштвену опасност извршених кривичних дела и степен кривице

оптужене, дајући адекватан значај олакшавајућим околностима на страни оптужене, оптуженој за кривично дело проневере из члана 364. став 2. у вези става 1. КЗ-а, применом чл.56. и 57. КЗ-а, утврдио казну затвора у трајању од 10 месеци и за кривично дело из члана 357. став 3. у вези става 2. и 1. КЗ-а казну затвора у трајању од 3-три месеца, а затим је осудио на јединствену казну затвора у трајању од 1-једне године уз урачунавање притвора. Овако одмерена казна, по налажењу Врховног суда представља праву меру за остваривање сврхе кажњавања прописане чланом 42. КЗ-а.

Са изнетих разлога, а на основу одредбе члана 391. и 388. ЗКП-а, Врховни суд је донео одлуку као у изреци пресуде.

Записничар, Председник већа-судија,

Александра Симић, с.р. Слободан Рашић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

љи